

D 6/98

Kommerskollegium (KK) har mottagit en anmälan beträffande godkände revisorn A-sons revisionsinsatser i ett aktiebolag.

Ärendet har överförs till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertog KKs ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer (revisorslagen) skall ärendet, såvitt avser bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser d.v.s. enligt förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer (revisorsförordningen). De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande av godkännandet.

Anmälaren har anfört bl.a. följande

Anmälaren lånade ut 100 tkr till det i ärendet aktuella aktiebolaget. Lånet bokfördes som ett aktieägartillskott. Efter en tid fick anmälaren genom bolagets externa redovisningskonsult kännedom om att bolagets löpande redovisning var bristfällig och att verksamheten gick dåligt. På anmälares initiativ bokfördes alla verifikationer varefter en kontrollbalansräkning upprättades i oktober 1994. Månaden därefter försattes bolaget i konkurs. Anmälaren ifrågasätter revisorns insatser i bolaget och anser att han varit passiv vid utförandet av sitt uppdrag vilket lett till skada för bl.a. långivare.

Bolagets årsredovisning räkenskapsåret 1992/93

Av årsredovisningen framgår att bolagets omsättning under tiden 920701-931231, som var dess första räkenskapsår, uppgick till 590 tkr. Som extra ordinär intäkt har redovisats aktieägartillskott om drygt 125 tkr. Under rubriken ansvarsförbindelser har motsvarande belopp redovisats som villkorat aktieägartillskott. Några avskrivningar har inte gjorts på maskiner och inventarier som i balansräkningen upptagits till 530 tkr. Bolaget redovisade ett rörelseunderskott på 48,7 tkr och det egna kapitalet uppgick till 51 tkr. Bolagets registrerade aktiekapital var 100 tkr. A-son har i juni 1994 avgett en ren revisionsberättelse.

A-son har anfört bl.a. följande.

Han hade varit vald revisor i bolaget sedan det bildades i juni 1992. Endast det nu ifrågasatta bokslutet hann revideras innan bolaget gick i konkurs. Beträffande sina revisionsinsatser har A-son anfört att han fortlöpande höll kontakt med bolagets redovisningskonsult varvid olika frågor diskuterades. Enligt den information redovisningskonsulten lämnade sköttes bokföringen på ett tillfredsställande sätt. A-son påtalade för bolagets företrädare och redovisningskonsulten att det egna kapitalet i bolaget understeg hälften av det registrerade aktiekapitalet varför kontrollbalansräkning måste upprättas. Aktieägartillskottet förbättrade emellertid bolagets balans varför sådan skyldighet därefter inte förelåg. Enligt den information A-son fått lånade anmälaren ut pengarna till ägaren av bolaget som i sin tur kunde göra aktieägartillskottet. Det var fråga om ett villkorat aktieägartillskott som skulle återbetalas när resultatet tillät det och övriga fordringsägare hade fått betalt. Avskrivningar på maskiner behövde inte göras eftersom deras verkliga värde vid bokslutet uppgick till anskaffningsvärdet. Värderingsintyg fanns inte men A-son ansåg sig själv utifrån sin erfarenhet som revisor i livsmedelsbranschen kunna bedöma maskinernas värde.

RN:s bedömning

A-son har beskrivit sina revisionsinsatser i bolaget. Härvid framgår att han i huvudsak har utfört sitt uppdrag genom att ställa frågor till bolagets redovisningskonsult. Det har inte framkommit att A-son skulle ha vidtagit några egna direkta kontrollåtgärder. Den dokumentation A-son upprättat med anledning av uppdraget är i det närmaste obefintlig och inte sådan att det med utgångspunkt i den går att följa revisionsarbetet i efterhand. Någon planering av revisionsarbetet framgår således inte, ej heller hur granskningen utförts eller vilken omfattning den haft. Vidtagna åtgärder såsom kontakter med redovisningskonsulten framgår inte heller. RN bedömer att A-son utfört sin granskning och sin skyldighet att dokumentera denna på ett i hög grad bristfälligt sätt.

Vad gäller årsredovisningen kan konstateras att avskrivningar på maskiner och inventarier inte har gjorts. Lagliga förutsättningar för att underlåta detta har inte förelegat. A-sons bedömning att redovisningen i denna del är riktig måste bedömas som anmärkningsvärd.

Såvitt framkommit i ärendet kan det erhållna aktieägartillskottet endast ha gett styrelsen en högst tillfällig respit med skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning enligt 13 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385). Trots detta har inte någon kontrollbalansräkning upprättats förrän flera månader härefter. A-son borde aktivt ha verkat för att detta skulle ha gjorts tidigare.

Sammanfattningsvis har A-son på ett allvarligt sätt åsidosatt sina plikter som revisor vid fullgörandet av ifrågavarande revisionsuppdrag.

A-son har i ett tidigare tillsynsärende den 23 maj 1989 (dnr REV 747/88) kritiserats av KK för bristande dokumentation av sitt revisionsarbete. Med hänsyn härtill är det allvarligt att A-son inte vidtagit åtgärder för att undanröja missförhållandena. Mot bakgrund av detta och med hänsyn till vad som nu framkommit finner RN anledning att ifrågasätta A-sons lämplighet som revisor men låter påföljden nu stanna vid en varning.

Med stöd av 23 § andra stycket revisorsförordningen meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Lena Abjörner, Stig von Bahr, Siv Björs, Ann Brevenkär, Elisabet Fura-Sandström, Jan-Erik Moreau, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus, föredragande.